

RÁMCOVÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PREDMET NÁBOŽENSTVO/NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

4. ročník stredných škôl, štvorročných gymnázií a 8. ročník osemročných gymnázií

1. ročník maturitného nadstavbového štúdia (pre absolventov 3-ročných učebných odborov)

Ročníková téma: LÁSKA A ŽIVOT

Človek by mal byť sám sebou. Sám sebou však môže byť iba v láskyplnej interakcii s druhými.

Žiak sa má učiť prekonávať povrchnosť a pevne zakotviť v tom, čo je pravé a dobré. Má sa oslobodzovať od naplnenia sebou samým a pripravovať sa na otvorenie sa druhým. To znamená, že má prejsť od afektívnej lásky k efektívnej láske s vedomím, že milovať, to nie je len cit; je to akt vôle, ktorý spočíva v neustálom uprednostňovaní dobra druhých pred svojím vlastným dobrom.

Ročníkový symbol: SVETLO

Ročníkový cieľ: Prehlbovať vedomosti o sociálnej náuke Cirkvi a o živote v spoločnosti. Objavovať dar lásky a pokoja v človeku. Interiorizovať hodnotu nezištnej lásky konaním dobra druhým. Angažovať sa pri budovaní pokoja.

1. TÉMA: LÁSKA A SPRAVODLIVOSŤ

dotácia hodín: 5 hod pre jednohodinovú dotáciu/ 10 hod pre dvojhodinovú dotáciu

Kľúčové pojmy: majetok, vlastníctvo, práca

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť zmysel majetku a vlastníctva a vymedziť ich hranice. Na podklade KKC definovať sociálny (štruktúrálny) hriech. Logicky obhájiť potrebu etiky práce a podnikania v spoločnosti.

Afektívny cieľ: Vnímať sociálne rozdiely v spoločnosti. Oceniť hodnotu práce ako možnosť sebarozvoja a prínosu pre ľudské spoločenstvo.

Psychomotorický cieľ: Pestovať kultúru dávania a prijímania vo svojom živote. Navrhnuť projekt riešenia otázky dlhodobo nezamestnaných.

Obsahový štandard

Majetok a vlastníctvo

Sociálna spravodlivosť (chudobní a bohatí)

Sociálny (štruktúrálny) hriech - KKC čl. 1935–1938

Etika práce a podnikania (právo na prácu a spravodlivú mzdu)

Hodnota práce a dôstojnosť človeka

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť zmysel majetku a vlastníctva a vymedziť ich hranice
- vnímať sociálne rozdiely v spoločnosti
- na podklade KKC definovať sociálny (štruktúrálny) hriech
- logicky obhájiť potrebu etiky práce a podnikania v spoločnosti
- oceniť hodnotu práce ako možnosť sebarozvoja a prínosu pre ľudské spoločenstvo
- pestovať kultúru dávania a prijímania vo svojom živote
- navrhnuť projekt riešenia otázky dlhodobo nezamestnaných.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky sociálnej spravodlivosti
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle, kultivovane

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na otázku sociálnej spravodlivosti a otázku etiky práce a podnikania
- je schopný kritického pohľadu na hodnotu práce a dôstojnosti človeka
- vníma, rozpozná a pochopí význam majetku a vlastníctva

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos sociálnej náuky Cirkvi pre sociálnu politiku

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- prispieva návrhmi riešenia otázky sociálneho hriechu
- osvojuje si kultúru dávania a prijímania vo svojom živote, v prípade potreby poskytne pomoc alebo o ňu požiada

pracovné kompetencie:

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy
- prácu vníma nie len ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanský pohľad na sociálnu spravodlivosť
- preberá zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti a Cirkvi

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- osvojuje si postoj sociálneho myslenia a cítenia
- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom na seba, druhých ľudí a svet, v ktorom žije
- je otvorený na rozvíjanie asertívneho a empatickeho správania sa
- analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka uprednostňujúci rýchly zisk

Ochrana človeka a zdravia:

Žiak

- je otvorený osvojiť si pracovné návyky v súlade s etikou práce a podnikania
- akceptuje dôstojnosť človeka nadradenú jeho výkonom

2. TÉMA: PRÁVO NA SPRAVODLIVOSŤ

dotácia hodín: 4 hod pre jednogodinovú dotáciu/ 8 hod pre dvojhodinovú dotáciu

Kľúčové pojmy: sociálna politika, sociálna náuka Cirkvi, právo na oddych, právo slávenie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na základe dejinného vývoja vysvetliť potrebu sociálnej politiky. Analyzovať učenie sociálnej náuky Cirkvi. Zdôvodniť zmysel striedania práce a odpočinku a zmysel práva na slávenie náboženských sviatkov vyplývajúcich z Deklarácie ľudských práv.

Afektívny cieľ: Akceptovať rytmus práce a odpočinku v živote človeka. Oceniť angažovanosť Cirkvi v sociálnej oblasti. Vnímať konzum ako náhradu religiozity v sekularizovanej spoločnosti. Oceniť potrebu profánneho aj sakrálneho slávenia.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj sociálneho cítenia. Aktívne sa podieľať na procese slávenia.

Obsahový štandard

Sociálna politika spoločnosti (starostlivosť o rodinu, chorých a starých)

Sociálna náuka Cirkvi (autor, obsah, cieľ, pramene, vývin)

Rytmus práce a odpočinku – právo na slávenie nedele

Konzumné ponuky spoločnosti

Výkonový štandard

Žiak vie

- na základe dejinného vývoja vysvetliť potrebu sociálnej politiky
- analyzovať učenie sociálnej náuky Cirkvi
- oceniť angažovanosť Cirkvi v sociálnej oblasti
- formovať postoj sociálneho cítenia
- zdôvodniť zmysel striedania práce a odpočinku a zmysel práva na slávenie náboženských sviatkov vyplývajúcich z Deklarácie ľudských práv
- akceptovať rytmus práce a odpočinku v živote človeka
- vnímať konzum ako náhradu religiozity v sekularizovanej spoločnosti
- oceniť potrebu profánneho aj sakrálneho slávenia
- aktívne sa podieľať na procese slávenia

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusi v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky sociálnej politiky štátu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na otázku sociálnej politiky štátu
- je schopný kritického pohľadu na rytmus práce a odpočinku
- podieľa sa na utváraní sociálneho cítenia

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos kresťanskej kultúry na právo odpočinku a slávenia nedele
- je schopný reflexie konzumných ponúk spoločnosti

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- prispieva návrhmi riešenia otázky na striedanie práce a odpočinku a otázky práva slávenie nedele
- osvojuje si kultúru odpočinku a slávenia

pracovné kompetencie:

Žiak

- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny

občianske kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k riešeniu sociálnej spravodlivosti
- vyvážene chápe svoje záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- preberá zodpovednosť za sociálnu angažovanosť v spoločnosti a Cirkvi

Prierezové témy**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- je otvorený pre kritické posúdenie sociálnej spravodlivosti vyplývajúcej so sociálnej politiky štátu
- je pripravený nasadzovať sa pre sociálnu spravodlivosť
- logicky oceňuje potrebu striedania práce a odpočinku

Ochrana človeka a zdravia:

Žiak

- akceptuje potrebu slávenia pre zdravý rozvoj človeka z pohľadu celistvosti osoby

3. TÉMA: DÔSLEDKY NESPRAVODLIVOSTI

dotácia hodín: 4 hod pre jednohodinovú dotáciu/ 8 hod pre dvojhodinovú dotáciu

Kľúčové pojmy: násilie, vojna, mier

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na rozbere biblického textu o Kainovi a Ábelovi vyvodiť možné príčiny vojnových konfliktov. Analyzovať formy súčasného štruktúrovaného násillia a ich dôsledky. Pokúsiť sa analyzovať problém spravodlivej vojny. V dejinnom kontexte poukázať na postoj Cirkvi k vojne v minulosti a dnes.

Afektívny cieľ: Oceniť mierové riešenie konfliktov. Vnímať korupciu ako ohrozenie spravodlivosti v spoločnosti. Vcítiť sa do situácie obetí násillia.

Psychomotorický cieľ: V mediálnych produktoch vyhľadať informácie o formách násillia a konfliktov a vytvoriť pre obeť modlitbu nárekov. Rozvíjať charitatívne myslenie pomoci obetiam násillia a vojny.

Obsahový štandard

Štruktúrované násillie (boj o moc, mafia, korupcia ...)

Konflikty a aktuálne problémy (atómové ohrozenie, vojna, zbrane)

Problém „spravodlivej vojny“

Postoj Cirkvi k vojne v minulosti a dnes

Výkonový štandard

Žiak vie

- na rozbere biblického textu o Kainovi a Ábelovi vyvodit' možné príčiny vojnových konfliktov
- analyzovať formy súčasného štruktúrovaného násilia a ich dôsledky
- pokúsiť sa analyzovať problém spravodlivej vojny
- v dejinnom kontexte poukázať na postoj Cirkvi k vojne v minulosti a dnes
- oceniť mierové riešenie konfliktov
- vnímať korupciu ako ohrozenie spravodlivosti v spoločnosti
- v mediálnych produktoch vyhľadať informácie o formách násilia a konfliktov vytvoriť pre obeť modlitbu nárekov
- vcítiť sa do situácie obetí násilia
- rozvíjať charitatívne myslenie pomoci obetiam násilia a vojny

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky štruktúrovaného násilia

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- kritický hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na ozbrojené konflikty a aktuálne problémy (atómové ohrozenie, vojna, zbra-
ne)
- je schopný kritického pohľadu na problém „spravodlivej vojny“

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos kresťanskej kultúry na šírenie pokoja a mieru

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- osvojuje si postoj solidarity a pomoci obetiam násilia
- osvojuje si kultúru pomoci

občianske kompetencie:

Žiak

- vníma Dekalóg (4. – 10. prikázanie) ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu medziľudských vzťahov
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti násiliu

existenciálne kompetencie:

Žiak

- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je pripravený pre kritické posúdenie súčasného štruktúrovaného násillia a jeho dôsledkov
- je pripravený pre tvorivé riešenie konfliktov
- je schopný klásť si existenciálne otázky a hľadať na nich odpoveď
- rozvíja postoj empatie v osobných medziludských vzťahoch
- rozvíja postoj tolerancie a pomoci k ľuďom bez ohľadu na rozdielnosť rasy, národnosti, vierovyznania alebo a politickej príslušnosti

Multikultúrna výchova:

Žiak

- je schopný objektívneho a kritického posúdenia prínosu kresťanskej kultúry na šírenie pokoja a mieru v súčasnom svete
- oceňuje potrebu dialógu Katolíckej cirkvi s inými kultúrami

4. TÉMA: HUMANIZMUS

dotácia hodín: 3 hod pre jednoodinovú dotáciu/ 6 hod pre dvojhodinovú dotáciu

Kľúčové pojmy: ideály, ideológie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Charakterizovať svetové ideológie z pohľadu riešenia sociálnej otázky ako realizácie túžby človeka po lepšom svete. Kriticky posúdiť možnosť zneužitia ideálov vo svetových ideológiách.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si silu dominujúcej myšlienky v ideológii.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj nasadenia sa pre ideály.

Obsahový štandard

Túžba človeka po lepšom svete

Svetové ideológie (komunizmus, socializmus, konzervativizmus, liberalizmus, demokracia)

Výkonový štandard

Žiak vie

- charakterizovať svetové ideológie z pohľadu riešenia sociálnej otázky ako realizácie túžby človeka po lepšom svete
- kriticky posúdiť možnosť zneužitia ideálov vo svetových ideológiách
- uvedomiť si silu dominujúcej myšlienky v ideológii
- formovať postoj nasadenia sa pre ideály

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine o túžbe človeka po lepšom svete
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky ideálov a vzniku ideológii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- kritický hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je schopný kritického pohľadu zneužitia ideálov ideológiami

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos kresťanskej kultúry na šírenie humanizmu

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- chápe potrebu spolupráce
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky

občianske kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel ľudskosti a humanizmu

existenciálne kompetencie:

Žiak

- je schopný analýzy dôležitých faktorov ovplyvňujúcich myslenie a životný štýl súčasného človeka

Prierezové témy**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- osvojí si postoj stálej snahy po vízií a budovaní ľudského ideálu
- je pripravený prijať za svoju osobnú hodnotu kresťanské ideály
- je otvorený pre kritické posúdenie zneužitia ideálov vo svetových ideológiách

Multikultúrna výchova:

Žiak

- je schopný identifikovať a oceniť šírenie ľudskosti aj v iných ideológiách ale aj kritického posúdenia zneužitia ideálov proti ľudským právam

5. TÉMA: EVANJELIOVÝ HUMANIZMUS

dotácia hodín: 3 hod pre jednogodinovú dotáciu/ 6 hod pre dvojhodinovú dotáciu

Kľúčové pojmy: pokoj, mier, evanjeliový humanizmus, Božie kráľovstvo

Ciele témy

Kognitívny cieľ: V kontexte evanjelií predstaviť osobu Ježiša Krista ako nositeľa ľudskosti. Kriticky posúdiť riziká európskej misijnej činnosti a jej kontaktu s inými kultúrami.

Afektívny cieľ: Oceniť evanjeliové posolstvo ako nosnú myšlienku humanizmu. Oceniť prínos evanjeliového humanizmu vo výchove svedomia k osobnej zodpovednosti. Vnímať harmóniu človeka so sebou, s ľuďmi, so svetom a s Bohom ako realitu Božieho kráľovstva.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať postoj humanizmu. Vytvoriť projekt mierového riešenia pre aktuálnu situáciu ľudstva. Formovať postoj otvorenosti pre kresťanskú víziu naplnenia Božieho kráľovstva ako naplnenie túžby človeka po lepšom svete.

Obsahový štandard

Ježiš Kristus – darca pokoja a mieru

Pokoj a mier – ústredný pojem Božieho kráľovstva

Božie kráľovstvo ako realita a vízia

Misie – kresťanský prejav humanizmu

Výkonový štandard

Žiak vie

- v kontexte evanjelií predstaviť osobu Ježiša Krista ako nositeľa ľudskosti
- kriticky posúdiť riziká európskej misijnej činnosti a jej kontaktu s inými kultúrami
- oceniť evanjeliové poslanstvo ako nosnú myšlienku humanizmu
- oceniť prínos evanjeliového humanizmu vo výchove svedomia k osobnej zodpovednosti
- vnímať harmóniu človeka so sebou, s ľuďmi, so svetom a s Bohom ako realitu Božieho kráľovstva
- rozvíjať postoj humanizmu
- vytvoriť projekt mierového riešenia pre aktuálnu situáciu ľudstva
- formovať postoj otvorenosti pre kresťanskú víziu naplnenia Božieho kráľovstva ako naplnenie túžby človeka po lepšom svete

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine o túžbe človeka po harmónii so sebou, s ľuďmi, so svetom a s Bohom
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázku kresťanského humanizmu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu v otázke evanjeliového humanizmu

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- posúdi riziká európskej misijnej činnosti a jej kontaktu s inými kultúrami

kultúrne kompetencie:

Žiak

- oceňuje prínos osoby Ježiša Krista ako nositeľa ľudskosti
- oceňuje evanjeliové poslanstvo ako nosnú myšlienku humanizmu

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- chápe potrebu ľudskosti pri budovaní medziludských vzťahov v spoločnosti
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote evanjeliové princípy ľudskosti

občianske kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel ľudskosti a humanizmu

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka
- vysvetlí a uznáva hodnotu individuálneho ľudského života
- je schopný analýzy dôležitých faktorov ovplyvňujúcich myslenie a životný štýl súčasného človeka
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Prierezové témy**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty a uplatňuje a ochraňuje princípy solidarity a lásky
- vie logicky oceniť prínos kresťanského humanizmu pre formovanie svetového humanizmu a aktívne sa na ňom spolupodieľať

Multikultúrna výchova:

Žiak

- je schopný identifikovať a oceniť šírenie ľudskosti vychádzajúcej z prvej deklarácie ľudských práv – Dekalógu a umocnenej evanjeliovým posolstvom

RÁMCOVÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PREDMET NÁBOŽENSTVO/NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

5. ročník stredných škôl

2. ročník maturitného nastavbového štúdia (pre absolventov 3-ročných učebných odborov)

Ročníková téma: POSTOJE A PRESVEDČENIA

Ročníkový cieľ: Prehlbovať vedomosti o kresťanskej spiritualite. Rozvíjať osobný spirituálny rozmer v syn-
tíze viery a života. Interiorizovať prvky kresťanskej spirituality vo svojom živote.

Ročníkový symbol: VODA

1. TÉMA: ŽIVOTNÝ ŠTÝL A SPIRITUALITA

dotácia hodín: 2 hod s jednohodinovou časovou dotáciou /4 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou

Ciele témy

Kognitívny cieľ: Predstaviť ľudskú osobnosť v celistvosti harmónie tela, duše a ducha. Objaviť objektívnu sku-
točnosť ľudskej spirituality.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu harmonického rozvoja osobnosti v jej všetkých rozmeroch. Oceniť prínos mod-
litby a jej rôzne formy pre spirituálne dozrievanie človeka.

Psychomotorický cieľ: Na základe spoznania stupňov vývoja spirituality vytvoriť diagnostiku osobnej spiritu-
ality.

Obsahový štandard

ľudská osobnosť ako celistvosť – harmónia tela, duše a ducha

objav trojrozmernosti upevnený vo svedomí ako presvedčenie

život modlitby

vývoj a dozrievanie spirituálneho rozmeru (diagnostika osobnej spirituality)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- predstaviť ľudskú osobnosť v celistvosti harmónie tela, duše a ducha,
- akceptovať trojrozmernosť človeka a potrebu harmonického rozvoja osobnosti
- vysvetliť stupne vývoja spirituality u človeka
- vytvoriť diagnostiku osobnej spirituality

Rozvoj kompetencií

kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlast-
né učenie
- vníma a spracováva udalosti svojho života ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať svoje konanie
v budúcnosti na základe reflexie prežitých udalostí

sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje presvedčenie a prežívanie viery iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty

existenciálne kompetencie

Žiak

- uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho svetonázorový postoj a prežívanie viery
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- reflektuje vlastnú spiritualitu

2. TÉMA: SPIRITUALITA SPOLOČENSTVA

dotácia hodín: 5 hod s jednohodinovou časovou dotáciou /10 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou

Ciele témy

Kognitívny cieľ: Zdôvodniť celoživotnú potrebu človeka hľadať to, čo ho presahuje odzrkadľujúci sa v schopnosti vyjsť zo seba a budovať vzťahy s inými ľuďmi a s Bohom. Definovať znaky spoločenstva. Zdôvodniť praktizovanie kultu v minulosti aj dnes výsadne v spoločenstve.

Afektívny cieľ: Oceniť potrebu budovania duchovného spoločenstva v ľudskom spoločenstve.

Psychomotorický cieľ: Na základe modelovej situácie si osvojiť kreatívne riešenie kríz a konfliktov v manželstve, rodine a širšom spoločenstve. Aktívnym investovaním do vzťahov (počúvaním, vnímaním potrieb, empatiou, investovaním času) rozvíjať postoj spolupatričnosti.

Obsahový štandard

paradox medzi prežívaním viery v spoločenstve a súčasným zatláčaním života viery do privátnej zóny potreba budovania duchovného spoločenstva v ľudskom spoločenstve /v manželstve, rodine, širšieho spoločenstva, krízy a konflikty a ich kreatívne riešenie/

Výkonový štandard

Žiak vie

- zdôvodniť celoživotnú potrebu človeka hľadať to, čo ho presahuje
- definovať znaky spoločenstva
- zdôvodniť praktizovanie kultu v spoločenstve

Rozvoj kompetencií

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vyberá možné riešenia pri nastolení modelových konfliktov v užšom a širšom spoločenstve

komunikačné kompetencie

Žiak

- dokáže aktívne počúvať, vnímať potreby, byť empatický pri rozvíjaní vzťahov spolupatričnosti

občianske kompetencie

Žiak

- dokáže budovať vzťahy s inými ľuďmi a podieľať sa na rozvíjaní pozitívnych hodnôt v spoločnosti
- odhaduje dôsledky vlastného správania a konania

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu modelových konfliktov (v manželstve, rodine, širšieho spoločnosti) a ponúknuť kreatívne riešenie

existenciálne kompetencie

Žiak

- oceňuje prínos rozvoja vlastnej osobnej spirituality a rozvoj života kresťanského spoločnosti
- aplikuje vo svojom živote kresťanskú spiritualitu

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- reflektuje vlastnú spiritualitu

3. TÉMA: DEJINNÉ MODELY SPIRITUALITY AKO DUCHOVNÁ SILA V SÚČASNÝCH PROBLÉMOCH ĽUDSTVA

dotácia hodín: 5 hod s jednogodinovou časovou dotáciou /10 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou

Ciele témy

Kognitívny cieľ: Analyzovať problém sexholizmu v porovnaní s kresťanskou tradíciou kultivovanej sexuality formou manželstva a panenstva. Vysvetliť zmysel spirituality otcov púšte pre súčasného človeka žijúceho v hluku a hektizme ako jedinečnú možnosť objavenia vnútorného priestoru. Logicky obhájiť benediktínsku spiritualitu poznajúcu Božiu veľkosť a hranice človeka v protiklade k megalomanizmu súčasného človeka. Na základe syntézy kontemplácie a činnosti dominikánskej spirituality vysvetliť problém súčasnej spoločnosti stojacej pred otázkou disharmónie profánneho a posvätného času. Zdôvodniť zmysel františkánskej spirituality lásky a chudoby ako výzvy k slobodnému postoju k vlastníctvu a majetku a etike k životnému prostrediu v protiklade s konzumizmom a hedonizmom. Predstaviť jezuitskú spiritualitu nachádzajúcu Boha vo všetkom ako výzvy pre spoločnosť „bez Boha“. Rozlíšiť spiritualitu Františka Saleského v kontraste s pôžitkárstvom. Zdôvodniť zmysel Malej cesty sv. Terézie Ježišovej pre človeka súčasnej spoločnosti zameranej na výkon a úspech. Porozumieť vzniku spiritualít na základe porozumenia a nasledovania evanjeliových výzvy: „Chod, predaj, čo máš...“ (Mt 19,16-30). Konfrontovať súčasné problémy človeka s dejinnými modelmi spirituality.

Afektívny cieľ: Oceniť prínos predstavených spiritualít v živote človeka. Oceniť rozvíjanie základnej existenciálnej skúsenosti a jej prehĺbenie do základnej náboženskej skúsenosti.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj celoživotného rozvíjania osobnej spirituality.

Obsahový štandard

- mučeníctvo a panenstvo verus sexholizmus
- spiritualita púštnych otcov verus hektizmus, život v hluku
- benediktínska spiritualita hraníc človeka a bezhraničnej Božej veľkosti verus megalománia súčasného človeka
- dominikánska spiritualita verus disharmónia striedania profánneho a posvätného času
- františkánska spiritualita verus konzumizmus, hedonizmus
- ignaciánska spiritualita verus nachádzania Boha vo všetkom verus život v spoločnosti bez Boha
- spiritualita radosti Františka Saleského verus pôžitkárstvo
- spiritualita Malej cesty sv. Terézie Ježišovej verus dominancia výkonu a úspechu

Výkonový štandard

Žiak vie

- analyzovať problém sexholizmu v porovnaní s kresťanskou tradíciou kultivovanej sexuality formou manželstva a panenstva
- vysvetliť zmysel spirituality púštnych otcov pre súčasného človeka žijúceho v hluku a hektizme ako jedinečnú možnosť vytvorenia priestoru akom zmyslu svojej existencie a objaveniu seba samého
- logicky obhájiť benediktínsku spiritualitu poznajúcu Božiu veľkosť a hranice človeka v protiklade megalomanizmu súčasného človeka.
- na základe syntézy kontemplácie a činnosti dominikánskej spirituality vysvetliť problém súčasnej spoločnosti stojacej pred otázkou disharmónie profánneho a posvätného času zdôvodniť zmysel františkánskej spirituality lásky a chudoby ako výzvy k slobodnému postoju k vlastníctvu a majetku a etike k životného prostredia v protiklade s konzumizmom a hedonizmom
- predstaviť jezuitskú spiritualitu nachádzajúcu Boha vo všetkom ako výzvu pre spoločnosť bez Boha
- rozlíšiť spiritualitu Františka Saleského v kontraste s pôžitkárstvom
- zdôvodniť zmysel Malej cesty sv. Terézie Ježišovej pre človeka súčasnej spoločnosti zameranej na výkon a úspech

Rozvoj kompetencií

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu,
- kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi a tradíciu Cirkvi

komunikačné kompetencie

Žiak

- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi

občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne, historické a kresťanské dedičstvo

pracovné kompetencie

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- preberá sebariadenie

existenciálne kompetencie

Žiak

- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov (priateľstva, manželstva, rodiny), vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov,
- analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality
- je otvorený pre vnímanie rozmeru večnosti vo svojom živote

Prierezové témy

Mediálna výchova

Žiak

- má zodpovedné postoje a kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám

Ochrana života a zdravia

- chápe základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie

4. TÉMA: ŽIVOTNÉ SÚČASNÉ PROBLÉMY A VZNIK NOVÝCH SPIRITUALÍT

dotácia hodín: 3 hod s jednohodinovou časovou dotáciou /6 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou

Ciele témy

Kognitívny cieľ: Zdôvodniť vznik nových spiritualít ako reakciu na súčasné problémy dnešného človeka. Vysvetliť postoj Cirkvi na jednotlivé spirituality. Prehlbovaním kresťanskej identity kriticky posúdiť ponuku „spiritualít“ na spoločenskom trhu. Zdôvodniť návrat k prírodným náboženstvám.

Afektívny cieľ: Vnímať prejavy nezrelej a zrelej spirituality.

Psychomotorický cieľ: Vytvoriť portfólio prehľadu nových foriem spiritualít.

Obsahový štandard

- hlad po duchovne
- nové náboženské hnutia (nové spirituality)
- nezrelé formy spirituality (okultizmus, ezoterika, synkretizmus, návrat k prírodným náboženstvám)

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť, čo je to spiritualita
- pomenovať rôzne druhy nových spiritualít a opísať ich hlavné znaky
- vysvetliť pojmy okultizmus, ezoterika, synkretizmus potrebu dialógu viery a kultúry
- zdôvodniť vznik nových spiritualít
- vysvetliť postoj Cirkvi na jednotlivé spirituality
- kriticky posúdiť ponuku „spiritualít“ na spoločenskom trhu
- zdôvodniť návrat k prírodným náboženstvám

Rozvoj kompetencií

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- dokáže zaujať kritický postoj k súčasným problémom spirituality dnešného človeka
- vie zvážiť dôsledky zrelej a nezrelej spirituality

komunikačné kompetencie

Žiak

- rozumie neverbálnej komunikácii charakteristickej pre jednotlivé druhy „spiritualít“ na spoločenskom trhu
- dokáže jasne fakticky a objektívne opísať hlavné znaky a druhy nových spiritualít v súčasnej spoločnosti
- pri poznávaní „nových“ spiritualít zaujíma konštruktívny prístup, pričom nezraňuje a nepodlieha emóciám

občianske kompetencie

Žiak

- rozhoduje sa asertívne, aby nepoškodzoval seba a ani iných
- je tolerantný a ústretový, ale aj kritický k iným

kultúrne kompetencie

Žiak

- rozumie symbolom, ktoré predstavujú jednotlivé spirituality

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch

existenciálne kompetencie

Žiak

- osvojí si kritéria pri rozlišovaní medzi učením „nových“ spiritualít a kresťanskou spiritualitou
- rozumie rozdielom a spoločným prvkom rôznych „spiritualít“ ponúkaných na spoločenskom trhu
- dokáže rozlíšiť prejavy zrelej a nezrelej spirituality

Prierezové témy

Mediálna výchova

Žiak

- posúdi hodnotu ponúkaných spiritualít prostredníctvom médií

5. TÉMA: SPIRITUALITA AKO DIALÓG SO SPOLOČNOSŤOU A KULTÚROU

dotácia hodín: 3 hod s jednogodinovou časovou dotáciou /6 hod s dvojhodinovou časovou dotáciou

Ciele témy

Kognitívny cieľ: Zdôvodniť potrebu dialógu viery a kultúry. Na základe odkazu II. vatikánskeho koncilu logicky zdôvodniť potrebu otvoreného dialógu Cirkvi ako predpokladu obnovy zvnútra. Predstaviť nadkultúrne hodnoty kresťanstva, ktoré vstupujú do dialógu s inými kultúrami.

Afektívny cieľ: Oceniť prínos kresťanskej spirituality vo formácii sociálnej a kultúrnej zodpovednosti jednotlivca a spoločnosti.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať angažovaný postoj pre potreby spoločnosti a kresťanského spoločenstva. Zaujať postoj ekumenického dialógu ako cestu.

Obsahový štandard

- spirituálny dialóg so spoločnosťou a kultúrou (sociálna zodpovednosť, kultúrna zodpovednosť, prenikanie kresťanských hodnôt a spirituality do ľudskej kultúry v minulosti a dnes)
- dialóg v Cirkvi - hnutia
- dialóg z inými kresťanmi- ekumenizmus

Výkonový štandard

Žiak vie

- opísať, v čom spočíva sociálna a kultúrna zodpovednosť jednotlivca a spoločnosti
- vymenovať rôzne hnutia v Cirkvi a ich hlavné znaky
- podrobne vysvetliť pojem ekumenizmus
- zdôvodniť potrebu dialógu viery a kultúry
- na základe odkazu II. vatikánskeho koncilu logicky zdôvodniť potrebu otvoreného dialógu Cirkvi ako predpokladu obnovy zvnútra
- predstaviť nadkultúrne hodnoty kresťanstva, ktoré vstupujú do dialógu s inými kultúrami

Rozvoj kompetencií

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- orientuje sa v novovzniknutých situáciach v dialógu so spoločnosťou a kultúrou

komunikačné kompetencie

Žiak

- dokáže viesť otvorený dialóg so spoločnosťou a kultúrou a inými kresťanmi a v Cirkvi
- je otvorený pre ekumenický dialóg
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ľuďmi iných kresťanských vierovyznaní

občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje a prijíma hodnoty spoločnosti
- je angažovaný pre potreby spoločnosti
- je schopný rešpektovať iné kresťanské vierovyznania
- pozná spoločné základy viery aj špecifiká kresťanských cirkví a je schopný s nimi spolupracovať v ekumenickom duchu

kultúrne kompetencie

Žiak

- dokáže vnášať nadkultúrne hodnoty kresťanstva do spoločnosti
- rozumie poznaniu, že svet je svetom mnohých kultúr a rešpektuje ho

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- je schopný vyjadriť svoj názor asertívnym spôsobom

existenciálne kompetencie

Žiak

- je otvorený pre dialóg medzi vlastnou skúsenosťou kresťanskej viery a skúsenosťou viery kresťanských cirkví

Prierezové témy

Mediálna výchova

Žiak

- dokáže oceniť šírenie a rozvíjanie kultúrnych hodnôt prostredníctvom médií